

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

СУЧАСНІ ТРЕНДИ І СТРАТЕГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

ЗБІРНИК ТЕЗ

І Міжнародного науково-практичного Форуму

(м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року)

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Полтава
2025

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

**СУЧАСНІ ТРЕНДИ І СТРАТЕГІЧНІ
ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ
СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН**

ЗБІРНИК ТЕЗ

І Міжнародного науково-практичного Форуму

(м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року)

*За загальною редакцією
д-ра екон. наук, професора Т. А. Костишиної*

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 331.1:005.21(043.2)
С91

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО

Редакційна колегія:

Т. А. Костишина, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі.

Сучасні тренди і стратегічні імперативи розвитку соціально-
С91 трудових відносин : збірник тез І Міжнародного науково-практичного Форуму (м. Полтава, 23–24 грудня 2024 року) / за заг. ред. Т. А. Костишиної. – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 168 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр. мовою.

ISBN 978-966-184-482-6

У збірнику подано матеріали І Міжнародного науково-практичного Форуму, який відбувся у Полтавському університеті економіки і торгівлі. Форум проведено в межах науково-дослідних тем кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії «Формування інституціонального середовища соціально-економічних систем» (ДР № 0112U007768), «Ефективність інвестицій в людський капітал на підприємствах в сучасних умовах» (ДР № 0112U001077). Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, усіх, хто цікавиться питаннями теорії і практики розвитку соціально-трудових відносин.

УДК 331.1:005.21(043.2)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ISBN 978-966-184-482-6

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2025

СПІВОРГАНІЗАТОРИ

Полтавський університет економіки і торгівлі
Інститут демографії та проблем якості життя НАН України
Інститут економіки промисловості НАН України
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана
Запорізький національний університет
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
Західноукраїнський національний університет
Хмельницький національний університет
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Центральноукраїнський національний
технічний університет
Університет «Крок»
Universitat Politècnica de València, Іспанія
ISMA University of Applied Sciences, Латвія
Відділення національної служби посередництва і
примирення в Полтавській області
Агенція регіонального розвитку Полтавської області
«Офіс євроінтеграції»
Громадська організація «Інститут якості трудового життя»

ЗМІСТ

Дороніна О. А.

Європейські практики соціально-економічної інклюзії 9

**Полякова-Нестеренко О., Сторожук В. П., Костишина Т. А.,
Череп А. В., Костишина А. І.**

Інклюзивний розвиток національної економіки як
ефективна складова політики економічного зростання 12

Курило І. О.

Сучасні особливості зайнятості українців
у Чеській Республіці..... 15

Лопушняк Г. С.

Сучасні підходи до регламентування
трудових відносин в ЗВО..... 18

Петрова І. Л., Берестов О. М.

Використання інструментів штучного
інтелекту в маркетинговій діяльності..... 21

Андрієнко А.

Розвиток соціально-трудових відносин як
передумова підвищення трудової мотивації..... 23

Безрідний М. О., Закладний Р. О.

Трансформація соціально-трудових відносин
виклики сучасності та стратегічні орієнтири..... 25

Бурлака О. С.

Мотиваційна політика як ключовий
чинник командоутворення в ІТ-компаніях 28

Головко Л. В., Сіренко Ю. В., Головко Т. В.

Кваліфікаційні центри як
інструмент інтеграції освіти в Україні 31

Гуртовий І. Р., Шишов Г. О.

Актуальність та стратегічні завдання розвитку соціально-
трудових відносин в умовах відновлення України 33

Думанська В. П.

Доцільність монетарного пронаталізму
у повоєнному демографічному відновленні України 36

Давиденко Н.

Удосконалення системи мотивування персоналу підприємства в умовах сучасних викликів..... 38

Жиляков С. В.

Теоретичні знання та практичний досвід людини як джерело доданої вартості до конкурентоспроможності 41

Закладний Р. О., Прохоров М. М.

Соціальний діалог і трудові права тенденції Європейської інтеграції 43

Зінов'єва О.

Вплив корпоративної культури на ефективність управління персоналом підприємства 46

Ілляш І. Д.

Перехід економіки інформаційного типу до економіки 5.0 у контексті людського розвитку 48

Корнійчук О. П., Мех О. А.

Першочергові завдання центральної та місцевої влади і суспільства по створенню умов для забезпечення доступності медичної допомоги в умовах широкомасштабної війни 50

Кіндій А. С.

Розвиток житлового будівництва як ключовий фактор соціальної сфери 52

Кириченко Ю. І.

Інноваційна парадигма управління людськими ресурсами в туризмі 54

Кириченко Ю. І.

Гнучкі форми зайнятості в туристичній сфері: виклики та перспективи..... 56

Курилко Д. С.

Вплив цифрових технологій на розвиток соціально-трудових відносин у туристичному бізнесі 58

Курилко Д. С., Назаренко Д. Б.

Від сезонності до стабільності нова етика праці в туризмі 62

Леонтенко О. М.

Соціальна відповідальність бізнесу у кризових умовах 64

Лиходій Д.

Удосконалення процесу рекрутингу
персоналу в кризових умовах 67

Мандрика В. І.

Міграційна політика Угорщини щодо України 70

Минтюк М.

Вдосконалення системи документаційного забезпечення
управління персоналом ТОВ «Готель ГАЛЕРЕЯ» 75

Михайліченко Ю.

Управління кар'єрним зростанням як механізм підвищення
лояльності персоналу виробничого підприємства 78

Масленнікова Д. І.

Рекомендації щодо удосконалення організаційної структури
управління рестораном «АТЛАС» у місті Львів 81

Мартищенко Б. О.

Генеza цифрової економіки України 83

Назаренко Д. Б.

Стратегії підвищення мотивації та соціального
захисту працівників туристичної галузі 86

Нескородь В. М.

Компласнс як основа корпоративної
культури на підприємстві 89

Німко В.

Міграційна політика як складова
повоєнного відродження України 91

Перегуда Ю., Кандиба О.

Синергія розвитку людського капіталу та фінансової
безпеки в системі управління підприємством 95

Подрезов Д. О.

Аналіз співвідношення цінності та можливостей
людської праці і штучного інтелекту 99

Попович М.

Вплив стилю керівництва на рівень
задоволеності працівників 101

Прохоров М.

Основні вектори розвитку
соціально-трудових відносин в Україні 104

Поплавська О. М.

Сучасний ринок праці в контексті
забезпечення соціальної безпеки 106

Смірнова Г. В., Ротенберг О. В.

Сучасні аспекти змін трудового
законодавства у 2024–2025 роках 108

Степанова Л., Шинкаренко С.

Розвиток системи управління персоналом
в умовах військового стану 113

Степанова Л. В., Харченко В. С.

Формування системи навчання та підвищення
кваліфікації персоналу підприємства 115

Степанова Л., Чиж С.

Управління розвитком компетенцій
працівників на підприємстві..... 118

Стеценко В. В., Пухальський Ю. В.

Теоретичні засади впливу державних інституцій
на соціально-економічну нерівність 120

Сухіна О. М.

Шляхи вирішення проблем щодо публікацій у
SCOPUS при атестації вчених-економістів..... 123

Сухіна О. М.

Щодо одновекторності розвитку науки економіки
надрокористування та інституту громадянської
ренти для поліпшення демографічної ситуації..... 127

Сулімов В. А.

Управління персоналом в умовах високих
ризиків та невизначеності: адаптивні стратегії
для забезпечення стійкості компаній..... 132

Тужилкіна О. В.

Адаптація системи управління персоналом до умов
гібридної та дистанційної роботи: виклики,
стратегії та перспективи 135

Ходацький Д. С.

Розвиток соціально-трудових відносин:
сучасні виклики та особливості 138

Чимирис В. О.

Інноваційний розвиток як ключовий фактор підвищення
конкурентоспроможності національної економіки 140

Шаповалов В. О.

Моделювання економічної політики фірми:
підходи та практичні рішення 143

Шаповалов В. О., Пилипенко І. Ю.

Розвиток акціонерного сектора: синергія
економічних та інституційних чинників 145

Шаповалов В. О., Рудич Ю. В.

Цифрові інструменти інтеграції соціальної відповідності
в умовах управління якістю трудового життя 147

Шаповалов В. О., Чобітько Я. А.

Механізми управління економічною безпекою
підприємства: виклики та перспективи 150

Шкурпела Р.

Сучасні демографічні виклики України 153

Штерман Ю.

Конфлікти в командах: причини,
наслідки та шляхи їх вирішення 155

Яценко К.

Особливості управління персоналом у
міжнародних корпораціях в умовах глобалізації 158

Богданівський В. В., Богдан Я. С., Чупринюк Б. В.

Проблеми та перспективи відновлення туризму в Україні
як сфери рекапіталізації трудових ресурсів 160

Вітриук Н. М., Гриценко В. С.

Цифровізація бізнесу як комплексний інструмент
подолання соціально-економічної кризи у суспільстві 164

Касян Д. С.

Стилі лідерства та їх вплив на роботу команди 167

5. Державна служба статистики України. Інноваційна діяльність підприємств. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Аналітичний центр «CASE Україна». (2023). *Інноваційна політика в умовах кризи: рекомендації для України*.
7. World Bank. (2023). *Research and development expenditure (% of GDP)*.
8. Європейська комісія. Horizon Europe – The EU Research and Innovation programme. URL: <https://ec.europa.eu>.

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ФІРМИ: ПІДХОДИ ТА ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ

В. О. Шаповалов, канд. екон. наук, доцент
Полтавський університет економіки і торгівлі

Економічна політика фірми – це сукупність стратегічних і тактичних рішень, спрямованих на управління ресурсами, фінансовими потоками, ціноутворенням, інвестиціями та іншими економічними процесами з метою досягнення визначених цілей і забезпечення конкурентоспроможності. В умовах сучасного ринку, що характеризується високою динамічністю та невизначеністю, важливим інструментом прийняття обґрунтованих рішень стає моделювання економічної політики. Воно дозволяє не лише прогнозувати наслідки управлінських дій, але й оптимізувати використання ресурсів, підвищувати ефективність стратегічного планування та зменшувати ризики.

Моделювання економічної політики фірми – це процес формалізації, аналізу та оптимізації управлінських рішень із використанням кількісних і якісних методів. Його основна мета – підвищення ефективності прийняття рішень на основі об'єктивних даних, прогнозів і аналітичних моделей.

Моделювання дозволяє підприємству ефективно реагувати на зовнішні та внутрішні виклики, зменшувати ризики та оптимізувати використання ресурсів. Воно є важливим інструментом у процесі стратегічного планування, оскільки забезпечує можливість врахування різноманітних факторів та їхнього впливу на діяльність фірми. Застосування моделювання економічної політики фірми дає змогу всебічно аналізувати управлінські рішення, прогнозувати їхні наслідки та підвищувати ефективність економічних процесів.

Вибір підходу до моделювання залежить від рівня визначеності зовнішнього середовища, масштабів діяльності фірми та специфіки прийняття рішень. Розглянемо основні підходи до моделювання економічної політики, їх особливості та можливості застосування в сучасних умовах.

Детерміноване моделювання передбачає аналіз економічної політики за умовами повної визначеності, коли всі параметри є відомими та не змінюються у процесі реалізації. Цей підхід використовується у стабільних ринкових умовах, де можна чітко передбачити наслідки управлінських рішень. Він дозволяє керівництву фірми розробляти детальні сценарії розвитку, будувати фінансові прогнози та оцінювати ефективність інвестиційних проектів. Однак цей підхід має обмеження, оскільки він не враховує невизначеність та випадкові коливання ринку, що може призвести до помилок у прогнозах при різких змінах зовнішнього середовища.

Стохастичне моделювання базується на аналізі економічної політики в умовах невизначеності та враховує ймовірність різних результатів. Цей підхід є ефективним при розробці стратегій у динамічному та непередбачуваному ринковому середовищі, оскільки дозволяє оцінювати ризики та прогнозувати ймовірні наслідки управлінських рішень. Він застосовується для моделювання фінансових ризиків, аналізу ймовірності зміни попиту, розрахунку можливих втрат та оцінки ефективності інвестицій. Основна складність стохастичного підходу полягає у необхідності збору великої кількості даних та використанні складних математичних методів для їх обробки.

Імітаційне моделювання передбачає створення віртуальних моделей діяльності фірми для аналізу та тестування альтернативних стратегій. Цей підхід дозволяє відтворювати реальні процеси та оцінювати наслідки прийняття рішень без ризику для реального бізнесу. Імітаційні моделі застосовуються у ситуаціях, коли складно або неможливо провести реальні експерименти, наприклад, при аналізі впливу цінових змін на попит, моделюванні логістичних процесів або оцінці наслідків введення нових продуктів на ринок. Основними перевагами цього підходу є можливість детального аналізу складних систем та виявлення потенційних проблем до впровадження рішень. Проте імітаційне моделювання вимагає значних ресурсів, часу та використання спеціалізованого програмного забезпечення.

Застосування моделювання економічної політики фірми у практичній діяльності дозволяє оптимізувати управлінські процеси та приймати обґрунтовані рішення. Одним із найбільш ефективних рішень є використання комбінованого підходу, який поєднує елементи детермінованого, стохастичного та імітаційного моделювання. Це дозволяє враховувати як чітко визначені параметри, так і можливі невизначеності, а також перевіряти різні сценарії в умовах, максимально наближених до реальності.

Для підвищення ефективності економічної політики важливо впроваджувати сучасні цифрові інструменти, такі як аналітичні платформи та програмне забезпечення для моделювання. Вони дозволяють автоматизувати процеси збору та аналізу даних, швидко адаптувати моделі до змін зовнішнього середовища та підвищувати точність прогнозів.

Крім того, регулярний моніторинг економічних показників і перегляд моделей у відповідь на нові виклики є важливою частиною гнучкого управління економічною політикою. Це забезпечує можливість оперативного реагування на ринкові зміни та збереження стійкості бізнесу.

Моделювання економічної політики фірми є важливим інструментом стратегічного управління, що дозволяє підвищувати ефективність прийняття рішень, знижувати ризики та адаптуватися до змін у ринковому середовищі. Використання детермінованих, стохастичних та імітаційних підходів забезпечує комплексний аналіз і можливість розробки адаптивних стратегій.

Подальший розвиток цифрових технологій та удосконалення методів моделювання сприятиме більш точному прогнозуванню наслідків управлінських рішень і підвищенню гнучкості економічної політики фірми у відповідь на глобальні виклики.

РОЗВИТОК АКЦІОНЕРНОГО СЕКТОРА: СИНЕРГІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ТА ІНСТИТУЦІЙНИХ ЧИННИКІВ

В. О. Шаповалов, канд. екон. наук, доцент;

І. Ю. Пилипенко, здобувач вищої освіти за третім (науковим) рівнем

Полтавський університет економіки і торгівлі

Акціонерний сектор є ключовим елементом національної економіки, який забезпечує ефективний розподіл ресурсів, залучення інвестицій та корпоративне управління. Стійкий розвиток акціонерного сектора визначається взаємодією економічних та